

ชื่อโครงการวิจัย	การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ และวิเคราะห์ ศักยภาพธุรกิจชุมชน ตำบลแม่โป่ง และตำบลสันปูเลย อำเภอค้อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้วิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญชลี โสมดี และคณะ
ทุนอุดหนุนการวิจัย	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
ระยะเวลาการทำวิจัย	2551-2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการชุมชน เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และศักยภาพชุมชน การศึกษารูปแบบผลิตภัณฑ์ในด้านแนวความคิด กลวิธีการออกแบบ ขั้นตอนการผลิต ภูมิปัญญาชาวบ้าน ทักษะคิด สภาพแวดล้อม ต้นทุนทางธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์ รวมไปถึงการจัดการความรู้ด้านการออกแบบพัฒนาสร้าง สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ และการจัดการความรู้เพื่อการวิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการ การตลาด การผลิต และการดำเนินงานด้านธุรกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อการพัฒนาชีวิตและเศรษฐกิจชุมชนให้ยั่งยืนด้วยกระบวนการจัดการความรู้ และการใช้วิจัยเชิงคุณภาพร่วมกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

กลุ่มตัวอย่างการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ 1) ผลิตภัณฑ์น้ำพริกเผาเห็ดหอม ของกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรบ้านตลาดขี้เหล็ก 2) ผลิตภัณฑ์กล้วยตาก มะเขือเทศ และกล้วยตากแปรรูปของกลุ่ม วิชาทกิจชุมชนเชิงค้อย 3) ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และชาพร้อมดื่ม กลุ่มการแปรรูปสมุนไพรไทย 4) ผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งเนื้อสีทอง และหมุยอ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันปูเลย 5) ผลิตภัณฑ์ น้ำพริกเผา น้ำพริกตาแดง แคบหมู และแหนมหมูของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสันตุน้อย 6) ผลิตภัณฑ์ ไม้แกะสลักของกลุ่มหัตถกรรมแกะสลักบ้านยางทองและ 7) ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ กลุ่มทอผ้าสันปูเลย

ผลการศึกษา พบว่า ชุมชนมีความต้องการที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ และศักยภาพในกลุ่มตนเอง เพื่อการพัฒนาความรู้ และความเชี่ยวชาญในการผลิตและการออกแบบผลิตภัณฑ์ และการศึกษาด้าน รูปแบบผลิตภัณฑ์ และกลวิธีการออกแบบกลุ่มธุรกิจชุมชนนับเป็นการทำงานแบบอุตสาหกรรม ขนาดเล็ก ทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ไม่มีการแบ่งแยกความถนัด มีการเรียนรู้ และจดจำได้ด้วย ตนเอง ขั้นตอนการทำงานส่วนใหญ่จะเป็นแบบทำเองทุกขั้นตอน การจัดการความรู้ด้านการจัดการ การตลาด การผลิต การดำเนินงานธุรกิจชุมชน พบว่า กลุ่มธุรกิจชุมชนมีความพร้อมในการพัฒนา ตนเอง และยังสามารถการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเป็นการนำหลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และจัดการธุรกิจของตนในการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาชีวิตและเศรษฐกิจชุมชนให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัย ควรมีการศึกษาถึงบทบาท และ โครงสร้างขององค์กร เพื่อให้ง่ายต่อการประสานงาน หรือทำให้ง่ายต่อการขับเคลื่อนกระบวนการให้ด้านต่าง ๆ เพื่อลดขั้นตอนการทำงานที่ไม่เกิดประโยชน์ และกำหนดให้ทุกตำบลดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยเน้นกระบวนการปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน อีกทั้งควรศึกษาความต้องการของตลาดทั้งต่างประเทศ และในประเทศที่มีต่อผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท เพื่อศึกษาและนำมาเป็นข้อมูลในการผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคต่อไป

Research Title: Knowledge Management Process to Development Product Designs and Analysis Community Business Potentiality, Mae Pong and San Puloei sub-districts, Doi Saket district, Chiang Mai province

Researcher: Asst. Prof. Anchalee Somdee and colleagues

Research Capital Subsidy: Office of the National Research Council of Thailand (NRCT)

Period of Research: 2008-2009-

ABSTRACT

The purposes of this research aim to study the community's need about product and community's potential development, to study product pattern concerning with concept, design methods, manufacturing procedure, local wisdom, attitude, environment, natural capital affecting to product pattern including knowledge management on community's product development by design experts. Also, it is to provide the knowledge management to analyze the potential of marketing, manufacturing and community business operation on self-sufficiency economy basis by HM the King for sustainable life quality and community business development with knowledge management process and utilization of Qualitative Research and Participatory Action Research.

The research sample groups are as follows: 1) Soft-drink plastic bottle products (recycled-garbage) from fabricated product group, 2) Ban Dok Daeng tailor products, 3) herbal products from Curcuma longa Linn, Emblic Myrabolan, and dehydrated Curcumin from northern raw-material development and herbal-plant process group, 4) sculpture products from sculpture groups, 5) bamboo umbrella products from Ban Pa Ngew bamboo umbrella handicraft group, 6) Sweet round and flat sweetmeat and herbal preserved banana products from Sweet round and flat sweetmeat and herbal preserved banana processed product group, and 7) shiitake mushroom crispy rice products from shiitake mushroom processing group.

According to the study, it was found that the community needs to improve the products and potential within their group in order to develop knowledge and expertise in manufacturing and designing their further products. Also, for the study on product pattern and design method, the community business groups design and develop their products mostly in form of small industry to medium industry by working together in family or group as well as gathering in community. Working characters are divided according to specialty while there are training sessions and work learning stations often provided. Most of working process is to divide the duty according to

individual specialty. On knowledge management process concerning with management, marketing, manufacturing and community operating, community business groups are capable of to applying self-sufficiency economy concept for their business, operations and community business for sustainability.

For the suggestion of this research, the marketing training session must be promoted by providing product distribution channels for community business groups and publicizing and promoting local products and supporting providing training programs to improve expertise for better manufacturing quality which meets the markets' needs. Also, the training program and knowledge providing process must be conducted for community business groups to realize the value and importance of living together and participation to form strength for planning, manufacturing, distributing and which will reduce production time, expenditure and procedure.

